

NVE

Reguleringsmyndigheten
for energi – RME

VATTENFALL AB FILIAL NORGE
3 etg
0279 OSLO

Vår dato: 19.02.2025

Vår ref.: 202309446-8 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: Odd-Harald Berg Wasenden

Unntatt offentlighet Fvl. § 13,1.ledd

nr. 2, jf. offl. § 13,1.ledd

Vattenfall AB – Vedtak - brudd på forbudet mot markedsmanipulasjon

1 Vedtak – brudd på forbudet mot markedsmanipulasjon

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) fatter følgende vedtak:

Vattenfall AB, org.nr. 556036-2138 har brutt forbudet mot markedsmanipulasjon gitt i NEM¹ § 5-4, jf. § 5-1 syvende definisjon bokstav a), ved å legge inn en feilordre i døgnmarkedet den 13. november 2022 som har gitt eller har vært egnet til å gi uriktige eller villedende signaler om tilbud, etterspørsel eller pris på engrosenergiprodukter.

RME har vurdert om Vattenfall skal ilegges overtredelsesgebyr for overtredelsen av NEM § 5-4, se kapittel 6 nedenfor. RME har vurdert at Vattenfall ikke ilegges overtredelsesgebyr.

2 Beskrivelse av saken

2.1 Kort beskrivelse av auksjonene relevant for saken

2.1.1 Døgnmarkedsauksjonen og intradagmarkedet

Døgnmarkedsauksjonen er det første av flere delmarkeder hvor kjøpere og selgere av kraft møtes for å handle. Det er også hovedmarkedet for krafthandel i Norden ettersom det meste av volumet handles i dette markedet. Markedsaktørene (kjøpere og selgere) legger inn kjøps- og salgsbud i auksjonen mellom kl. 08.00 og 12.00 dagen før den fysiske leveringen av kraften finner sted. Kjøps- og salgsbudene angir markedsaktørenes ønske om å skaffe seg kontrakter med levering av fysisk kraft time for time det neste døgnet. Basert på budene og den ledige transmisjonskapasiteten beregnes det priser og

¹ [Forskrift om nettregulering og energimarkedet \(NEM\) - Lovdata](#)

E-post: rme@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

flytmønstre for hver time det neste døgnet, ved hjelp av en pris- og flytberegningsalgoritme kalt Euphemia.

Det europeiske døgnmarkedet er koblet sammen gjennom implisitte auksjoner. Det innebærer at priser og elektrisitetsflyt mellom områder beregnes samtidig. Aktører i ulike budområder legger inn sine kjøps- og salgsbud time for time for neste dag, og behøver ikke reservere kapasitet i nettet på forhånd. Markedskoblingen innebærer at markedskoblingsalgoritmen Euphemia beregner priser og flytmønstre for alle budområder som inngår i den felleseuropeiske døgnmarkedsauksjonen samtidig. Målet er å komme frem til de prisene og flytmønstrene som gir høyest samfunnsøkonomisk overskudd. Bud og transmisjonskapasitet som legges inn i ett budområde vil derfor kunne påvirke prisene som blir beregnet i tilgrensende budområder.

Balansen mellom tilbud og etterspørsel sikres i stor grad i døgnmarkedet. Døgnmarkedet er derfor et viktig verktøy for systemansvarliges drift av kraftsystemet. I tillegg er prisene i døgnmarkedsauksjonen ofte utgangspunktet for de prisene forbrukere betaler for kraft. Et velfungerende døgnmarked er derfor svært viktig for en samfunnsmessig rasjonell omsetning av kraft og drift av kraftsystemet.

Det vil kunne oppstå hendelser mellom tidspunktet for kontraktsinngåelsene i døgnmarkedsauksjonen og den fysiske leveringen av kraften. Budene i døgnmarkedsauksjonen reflekterer markedsaktores kjøps- og salgsinteresse på tidspunktet budene ble levert (opptil 36 timer før den fysiske leveringen av kraften). Den ledige transmisjonskapasiteten som legges til grunn i døgnmarkedsauksjonen reflekterer det systemansvarlig antar vil være realiteten i kraftnettet frem i tid. Det kan oppstå forhold som tilsier at budene og transmisjonskapasiteten som ble lagt til grunn i døgnmarkedsauksjonen må justeres.

For eksempel kan endrede værprognoser mellom tidspunktet for døgnmarkedsauksjonens lukketid og fysisk levering, gjøre at det oppstår avvik mellom aktørenes planlagte produksjon eller forbruk og faktiske produksjon eller forbruk. Derfor finnes det etterfølgende markeder som skal bidra til at det er balanse mellom tilbud og etterspørsel (produksjon og forbruk) i driftstimen. I intradagmarkedet er det mulig å handle i implisitte auksjoner eller i kontinuerlig handel frem til én time før driftstimen. Ettersom aktørene på dette tidspunktet besitter mer informasjon om hvordan situasjonen i driftstimen vil se ut, kan aktørene handle seg i balanse i dette markedet dersom de ser at planlagt produksjon eller forbruk blir annerledes enn deres meldte posisjon etter døgnmarkedet.

2.1.2 NSL-auksjonen

Utenlandsforbindelsen North Sea Link (NSL) er en mellomlandsforbindelse mellom Norge og Storbritannia. Ettersom Storbritannia ikke lenger er del av det felleseuropeiske energimarkedet, er det utviklet en egen døgnmarkedsauksjon for handel på denne mellomlandsforbindelsen (heretter omtalt som «NSL-auksjonen»). Auksjonsløsningen for NSL-auksjonen er den samme løsningen som i dag brukes for døgnmarkedet i store deler

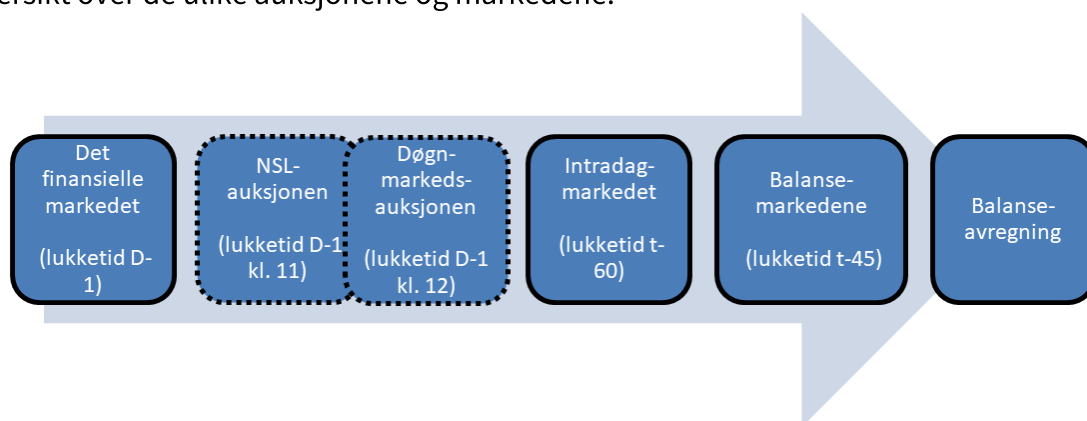

av Europa². Det er altså en implisitt auksjon, hvor priser og elektrisitetsflyt mellom områder beregnes samtidig.

Auksjonen gjennomføres daglig og dagen før leveringsdøgnet (D-1). Den har lukketid kl. 10.50 CET og aksjonsresultatet blir kjent senest kl. 11.00 CET. Dette innebærer at aktører som handler i den felleseuropeiske døgnmarkedsauksjonen har én time på seg til å oppdatere eller legge inn bud i døgnmarkedsauksjonen, basert på priser og eventuelt tilslag i NSL-auksjonen.

Med lave barrierer for deltagelse og rasjonelle aktører, er det naturlig å regne med at aktørene vil delta i den auksjonen hvor de forventer å oppnå de beste prisene, enten det er snakk om kjøp eller salg av kraft. Motivet for å delta i begge auksjonene er muligheten til å fange opp eventuelle prisdifferanser mellom NSL-auksjonen og døgnmarkedsauksjonen. Prinsipielt sett bør det derfor ikke være systematiske prisforskjeller mellom døgnmarkedsprisen i NO2 og prisen i NSL-auksjonen på norsk side over tid. Ettersom det er to separate auksjoner kan man imidlertid ikke forvente at auksjonene får nøyaktig samme pris i alle timer.

Oversikt over de ulike auksjonene og markedene:

Figur 1: Oversikt over etterfølgende auksjoner og markeder

Vattenfall AB (heretter Vattenfall) er et svensk kraftselskap som driver næringsvirksomhet i Norge gjennom et norskregistrert utenlandsk foretak, Vattenfall AB filial Norge NUF. Vattenfall AB filial Norge NUF fungerer som balanseansvarlig i henhold til en avtale inngått med Statnett. All handel på kraftbørsen utføres og administreres fra Vattenfalls hovedkontor i Stockholm, som også håndterer utsendelse av markedsmeldinger på vegne av Vattenfall i de nordiske landene.

2.2 Sakens hendelsesforløp

Markedsovervåkningen i RME avdekket at Vattenfall feilhandlet den 13. november 2022 i døgnmarkedsauksjonen for NO2. Vi har undersøkt om det finnes markedsmeldinger som kan forklare de høye volumene, og fant at Vattenfall publiserte en markedsmelding på

² [Beskrivelse av handelsløsningen for NSL \(nve.no\)](https://nve.no/Beskrivelse-av-handelsloesningen-for-NSL)

Nord Pool³ sin UMM-plattform⁴ den 13. november 2022 klokken 16.09 og på den måten informerte markedet om denne feilhandelen.⁵ Feilhandelen gikk ut på at selskapet solgte for mye kraft hver time i døgnmarkedet for NO2 for levering den 14. november 2022. Feilhandelen den 13. november 2022 blir heretter referert til som Hendelsen.

Markedsovervåkningen i RME sendte forespørsel om redegjørelse til Vattenfall den 29. juni 2023, hvor vi ba selskapet om å forklare årsaken til Hendelsen, samt til enkelte andre hendelser som fant sted i perioden 13. november 2022 til 10. mai 2023. I forespørselen spurte vi også om Vattenfall forsøkte å reversere feilhandelen. Vi ba videre om å få en beskrivelse av selskapets agering i døgnmarkedet og i intradagmarkedet. Til slutt ba vi om en oversikt over rutiner for hvordan Vattenfall håndterer feilhandler generelt, samt hvilke tiltak som gjennomføres av selskapet for å hindre at slike tilfeller skjer i fremtiden.

Vattenfall besvarte vår henvendelse i et brev av 4. august 2023, hvor de redegjorde for Hendelsen samt de andre hendelsene som fant sted i perioden 13. november 2022 til 10. mai 2023. Om Hendelsen forklarte Vattenfall at feilhandelen skyldtes menneskelig svikt i [REDACTED] og bekreftet at selskapet hadde forsøkt å korrigere sin posisjon i intradagmarkedet etter døgnmarkedsauksjonen.

Vattenfall forklarte at selskapet først hadde levert inn sine salgsbud til NSL-auksjonen. Budene i NSL-auksjonen var basert på Vattenfalls vindprognoser som selskapet hadde på tidspunktet for budgivning før klokken 10.50 den 13. november 2022. Vattenfall planla videre å by inn det gjenværende salgsvolumet som de ikke fikk tilslag på etter gjennomført NSL-auksjon i døgnmarkedsauksjonen for NO2.

Vattenfall fikk tilslag på hele sitt salgsvolum i NSL, med unntak av time 7. Etter NSL-auksjonens lukketid den 13. november 2022 klokken 10.50, utarbeidet imidlertid Vattenfall [REDACTED] en ny vindprognose. Ifølge Vattenfalls forklaring var dette i tråd med normal prosedyre som selskapet følger. Den nye prognosen ga et noe høyere salgsvolum enn den tidligere prognosen. Vattenfall brukte den oppdaterte prognosen til å justere salgsbudene som skulle anmeldes i døgnmarkedsauksjonen for NO2. Planen til Vattenfall var å by inn differansen mellom den oppdaterte vindprognosen og salgsvolumet i NSL-auksjonen i døgnmarkedsauksjonen for NO2. Ved en feil bød selskapet inn [REDACTED] i henhold til den oppdaterte vindprognosen i døgnmarkedsauksjonen for NO2, uten å trekke fra det som ble solgt i NSL-auksjonen.

[REDACTED]

Det førte til at selskapet solgte nesten samme volum både i NSL-auksjonen og i

³ Nord Pool er en av kraftbørsene aktive i Norge

⁴ Plattform for å publisere Urgent Market Messages (UMM)

⁵ Se kopi av UMM her: [Nord Pool - REMIT UMM \(nordpoolgroup.com\)](https://nordpoolgroup.com)

døgnmarkedsauksjonen for NO2. Vattenfall endte med å selge mellom 233 MW og 289 MW for mye per time, som utgjorde 6156 MWh totalt i budområdet NO2.

Figur 2: Oversikt over hendelsene den 13. november 2022.

Vattenfall forklarte at hendelsen var forårsaket av en menneskelig feil, ettersom budet ble sendt inn manuelt før korrekt beregning av volumet hadde funnet sted.

Feilhandlet volum i døgnmarkedsauksjonen for NO2 per time

Volum oppgitt i MWh solgt for NSL - og døgnmarkedsauksjonen.

Time	NSL-auksjonen	Døgnmarkedsauksjonen for NO2	Feilhandlet volum
00 - 01	232,50	233,10	232,50
01 - 02	240,10	240,20	240,10
02 - 03	246,00	244,40	246,00
03 - 04	251,80	249,30	251,80
04 - 05	257,20	256,10	257,20
05 - 06	261,00	258,90	261,00
06 - 07	0,00	261,80	0,00
07 - 08	261,40	259,40	261,40
08 - 09	255,10	254,30	255,10
09 - 10	255,40	253,80	255,40
10 - 11	260,90	259,80	260,90
11 - 12	265,10	264,80	265,10
12 - 13	267,90	267,70	267,90
13 - 14	268,90	268,90	268,90
14 - 15	277,90	277,90	277,90
15 - 16	279,10	278,90	279,10
16 - 17	280,00	280,30	280,00
17 - 18	281,00	280,80	281,00
18 - 19	281,60	281,90	281,60
19 - 20	284,50	284,00	284,50
20 - 21	286,10	286,80	286,10
21 - 22	286,80	288,40	286,80
22 - 23	287,20	288,60	287,20
23 - 24	288,50	288,60	288,50

Figur 3: Tabellen viser det feilhandlede volumet som Vattenfall solgte for mye i døgnmarkedsauksjonen for NO2, oppgitt i MW per time for levering den 14. november 2022. Tid på døgnet omtales som time 1 for døgnetts første time, time 2 for døgnetts andre time osv. Vi viser timesslutt, slik at time 1 blir time 00.00-01.00, dette gjelder alle våre illustrasjoner.

Tabellen i Figur 3 viser en time-for-time oversikt over volumene Vattenfall har fått tilslag på i NSL-auksjonen, samt de volumene de fikk tilslag på i døgnmarkedsauksjonen. Den

røde kolonnen i tabellen inntatt i Figur 3 illustrerer mengden volum som ble feilhandlet i denne saken. De feilhandlede volumene var selskapet ikke i stand til å produsere selv. Det ble feilhandlet i alle timer med unntak av time 7. Vattenfall trengte derfor å korrigere og justere sine posisjoner i delmarkedene som kommer etter døgnmarkedsauksjonen.

3 Vattenfalls merknader til forhåndsvarsel av vedtak

RME varslet i brev av 9. desember 2024 vedtak om brudd på forbudet mot markedsmanipulasjon som følge av Vattenfalls feilordre 13. november 2022.

I e-post av 18. desember 2024 sendte Vattenfall bekreftelse på mottatt varsel og ba om fristutsettelse til å svare på varsel om vedtak. RME ga i e-post av 19. desember 2024 Vattenfall utsatt frist til 24. januar 2025 for å uttale seg om varslet.

Vattenfall har kommentert vårt forhåndsvarsel i brev av 24. januar 2025. [REDACTED]
[REDACTED]. Vattenfall kommenterer ellers et par forhold, disse er redegjort for under.

I kommentarene bemerker Vattenfall for det første at varselet kun gjelder en av [REDACTED] hendelsene omtalt i RMEs forespørsel 29. juni 2023, og som Vattenfall gjorde rede for i brev 4. august 2023. Vattenfall legger derfor til grunn at RME kun vil fatte vedtak om Hendelsen, og at undersøkelser rundt øvrige hendelser er avsluttet med konklusjon om at det ikke foreligger markedsmanipulasjon.

Videre nevner Vattenfall for ordens skyld at opplysningen i varselets punkt 3.1 om at Vattenfall er [REDACTED]
[REDACTED]

Vattenfall kommenterer videre at selskapet verdsetter at RME ser at Hendelsen ikke var tilsiktet fra Vattenfalls side, og at RME knytter det varslede vedtaket til objektive forhold. På denne bakgrunn ber Vattenfall RME om å tydeliggjøre i et eventuelt vedtak at det er snakk om en objektiv overtredelse, for eksempel ved å tilføye ordene «det objektive» i selve vedtaket.

Til sist kommenterer Vattenfall at de er enig med RME i at et eventuelt vedtak om brudd på forbudet mot markedsmanipulasjon ikke bør medføre illeggelse av overtredelsesgebyr, jf. NEM § 8-3. Vattenfall ber også om at dette tydeliggjøres av RME i et eventuelt vedtak, for eksempel allerede i overskriften.

4 Relevante rettsregler

4.1 Markedsadferdsreglene gjelder for handel i døgnmarkedsauksjonen

Bestemmelsene om markedsadferd i NEM kapittel 5 gjelder handel med engrosenergiprodukter. Både forbudet mot markedsmanipulasjon, plikten til å offentliggjøre innsideinformasjon og forbudet mot innsidehandel retter seg mot opptreden som kan være skadelig for handelen av engrosenergiprodukter.

Engrosenergiprodukt er definert i NEM § 5-1 første definisjon som «*[e]ngroskontrakter for fysisk levering av elektrisk energi*». Kjøps- og salgsanmeldinger i NSL-auksjonen og i døgnmarkedsauksjonen forutsetter fysisk leveringsforpliktelse. Markedsadferdsreglene i NEM gjelder derfor ved handel både i NSL-auksjonen og i døgnmarkedsauksjonen.

4.2 Markedsmanipulasjon er forbudt

Enhver deltagelse eller forsøk på deltagelse i markedsmanipulasjon på engrosenergimarkeder er forbudt, jf. NEM § 5-4. Dette gjelder ethvert engrosenergimarked der engrosenergiprodukter handles, jf. NEM § 5-1 andre definisjon.

I NEM § 5-1 syvende definisjon bokstav a) er markedsmanipulasjon definert som «*inngåelse av transaksjon eller inngivelse av handelsordre for et engrosenergiprodukt som gir eller er egnet til å gi uriktige eller villedende signaler om tilbud, etterspørsel eller pris på et engrosenergiprodukt*».

Det følger av energiloven⁶ § 1-2 at loven skal sikre at «*omsetning [...] av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte*». Markedsmanipulasjon i fysiske kraftmarkeder er skadelig for markedets effektivitet, og svekker tilliten til prismeaksjonen i kraftmarkedet.⁷

4.2.1 Det er ikke et krav om at handlingen er tilsiktet

Som Vattenfall i sine kommentarer også påpeker, er definisjonen av markedsmanipulasjon i NEM § 5-1 syvende definisjon bokstav a) objektiv, og forutsetter ikke et bevisst valg om å gi et villedende eller uriktig signal til markedet. Reglene om markedsadferd og forbudet mot markedsmanipulasjon skal sikre samfunnsøkonomisk effektive priser og tillit til prisdannelsen. Markedet er potensielt skadelidende uavhengig av om handlingen er tilsiktet eller ikke.

De nasjonale forskriftsbestemmelsene om markedsadferd i NEM kap. 5 er en delvis tilpasning av REMIT-forordningen⁸ som gjelder i EU-land. Ved tolkningen av NEM kan RME legge vekt på REMIT-forordningen og den ikke-bindende veilederen om tolkning og anvendelse av REMIT som ble utarbeidet av ACER i samarbeid med europeiske

⁶ [Lov om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. \(energiloven\)](#), LOV-1990-06-29-50

⁷ Slik det også ble fremhevet i høringsforslaget av bl.a. forbudet mot markedsmanipulasjon som ble foreslått i energilovforskriften kapittel 8, og senere er flyttet til NEM kapittel 5. Se [Høringsdokument](#) 3/2017, punkt 1.

⁸ REGULATION (EU) No 1227/2011 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 25 October 2011

energireguleringsmyndigheter («ACER-veilederen») som relevante tolkningsfaktorer.⁹ Vi viser til forarbeidene til markedsadferdsbestemmelsene i NEM-forskriften og særlig til merknad til bestemmelsen om forbud mot markedsmanipulasjon¹⁰, som nevner REMIT og veilederen fra ACER som relevant ved tolkningen av bestemmelsen. RME vurderer også praksis fra Energiklagenemnda som en særlig relevant rettskilde når forbudet mot markedsmanipulasjon i NEM skal anvendes.

Energiklagenemnda la i sak 2024/0329 til grunn at vurderingen av markedsmanipulasjon er objektiv, og at det samme gjelder for vurderingen etter REMIT. I den forbindelse viste nemnda til at forskjellen på definisjonene av markedsmanipulasjon og forsøk på markedsmanipulasjon ligger i at sistnevnte viser til en bestemt hensikt med atferden.

RME gav i 2019 ut en veileder¹¹ som beskriver hvordan en feilordre i døgnmarkedet kan innebære brudd på forbudet mot markedsmanipulasjon. ACER-veilederen punkt 6.3.2. nevner også uttrykkelig på s. 89 feilordre som en type adferd som kan anses som (forsøk på) markedsmanipulasjon:

«I) Erroneous orders: unintentionally placing orders or entering into transactions that send false or misleading signals regarding supply, demand or price of a wholesale energy product;»

En feilordre kan dermed være brudd på forbudet mot markedsmanipulasjon etter NEM § 5-4. Dette gjelder også feilordre som følger av brudd på intern instruks og feilordre som innebærer at en salgsordre er mindre eller større enn planlagt. Det er tilstrekkelig at handelsordren ikke reflekterer en reell interesse i å handle til den aktuelle prisen, jf. ACER-veilederen punkt 6.2.1 på s. 73. Uavhengig av om feilordren er tilsiktet eller ikke, kan den etter omstendighetene gi eller være egnet til å gi uriktige eller villedende signaler om tilbud, etterspørsel eller pris på et engrosenergiprodukt.

Det at en handling ikke er tilsiktet, kan likevel få betydning ved valg av reaksjon og utmåling av et eventuelt overtredelsesgebyr.

4.2.2 En handelsordre kan gi et «signal» til markedet selv om den ikke kan identifiseres

En handelsordre vil ved noen markedsløsninger, som for eksempel intradagmarkedet hvor handelsordrene er synlige, gi et «signal» til markedet om tilbud og etterspørsel til en gitt pris. Denne saken gjelder handelsordrer i døgnmarkedet. Handelsordrer i døgnmarkedet er ikke synlig for andre enn markedsplassen og aktøren selv. Dette reiser spørsmål om

⁹ For mest mulig lik praktisering av de gjennomførte markedsadferdsreglene for fysisk krafthandel innenfor EØS-området, ser RME hen til den ikke bindende veilederen om tolkning og anvendelse av REMIT (6. utgave, 22. Juli 2022) som er utarbeidet av ACER i samarbeid med europeiske energireguleringsmyndigheter. Energiklagenemnda omtaler REMIT og den tilhørende veiledningen fra ACER tjener som relevante tolkningsfaktorer, jf. Energiklagenemndas avgjørelse 20. juni 2024 i sak 2024/0329 avsnitt 102.

¹⁰ [Forskrift om endring i forskrift om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. \(energilovforskriften\) - Lovdata](#)

¹¹ [Feilordre i døgnmarkedet kan innebære brudd på forbudet mot markedsmanipulasjon - NVE \(RME-veiledningen\)](#)

handelsordren må være synlig også for andre aktører i markedet for å kunne anses som et «signal» etter NEM § 5-1.

Ordlyden i bestemmelsen tilsier at det er tilstrekkelig at signalet sier noe om tilbud, etterspørsel eller pris. Det er ikke et eksplisitt krav om at selve handelsordren er synlig for aktørene på markedet. I RMEs veiledninger om hvordan forbudet mot markedsmanipulasjon etter NEM kommer til anvendelse på feilhandler¹² fremkommer følgende:

«Handelsordre i døgnmarkedet er i utgangspunktet ikke direkte synlig for andre markedsaktører. Det er imidlertid ikke et krav at en handelsordre skal være synlig for andre aktører for at det skal gi eller være egnet til å gi et villedende signal om tilbud, etterspørsel eller pris på et engrosenergiprodukt. En handelsordre i døgnmarkedet har potensiale til å direkte påvirke prissettingen i auksjonen. I tillegg vil større endringer i budgivning kunne avdekkes gjennom de aggregerte kurvene som i dag publiseres av markedsplassen, med unntak av ikke-aktiverte blokkbud. Siden tilbydere og kjøpere innenfor samme prisområde møter den samme prisen etter markedsklareringen i døgnmarkedet, vil en feilordre i døgnmarkedet direkte kunne påvirke alle aktørene som handler i det berørte prisområdet. Omkringliggende budområder kan også påvirkes dersom feilordren endrer prisområdesammensetningen. Resultatet av markedsklareringen kan også ha ytterligere ringvirkninger»

Vi vurderer derfor at en handelsordre, som er gitt til markedet, er et signal om tilbud eller etterspørsel, og hvilken pris aktøren er villig til å handle til.

Etter vår vurdering er en slik forståelse i samsvar med REMIT som bestemmelsen bygger på. Fortalen i REMIT og veilederen fra ACER er som nevnt relevant ved tolkning og anvendelse av forbudet mot markedsmanipulasjon.

ACER skriver i sin veiledning på s. 73 at:

«Giving signals to the market is inherent to any trading activity, in particular to the trading of wholesale energy products on market segments where the orders (despite being anonymised or aggregated) are visible in the order book to all market participants throughout the trading session, or are disclosed anonymously and/or in aggregate at the end of auctions or at different stages of an auction process.»

RME mener at uttalelsen i ACERs veiledning underbygger at det ikke er et krav om at den enkelte handelsordre er synlig for markedet. Ved å legge inn et bud vil aktøren gi et signal til markedet om tilbud eller etterspørsel, og vil gjennom dette kunne påvirke prisen på engrosenergiprodukter.

¹² [Feilordre i døgnmarkedet kan innebære brudd på forbudet mot markedsmanipulasjon - NVE](#)

4.2.3 Om handelsordren «gir eller er egnet til å gi uriktige eller villedende signaler» må vurderes konkret

Det vil foreligge markedsmanipulasjon dersom en handelsordre «gir eller er egnet til å gi» et signal som er uriktig eller villedende. Det er ikke et skarpt skille mellom hva som vil være henholdsvis et uriktig og et villedende signal, og det vil kunne være overlapp mellom de to alternativene. Vurderingen av om en handelsordre gir eller er egnet til å gi uriktige eller villedende signaler starter med å identifisere en mistenkelig ordre, se ACER-veilederen punkt 6.2.1 på s. 73. Feilordre er i samme punkt listet som et typetilfelle, da de typisk ikke gjenspeiler aktørens reelle tilbud eller etterspørsel.

Etter vår vurdering blir det for strengt om enhver feilordre skal anses som markedsmanipulasjon. Det ligger en avgrensning i at feilhandelen må «gi» eller være «egnet til å gi» et uriktig eller villedende signal. Dette innebærer et krav om at handelsordren må ha en viss betydning eller interesse for markedet.

I vår vurdering vil vi ta hensyn til de særtrekkene som gjelder for omsetning av kraft, kjennetegnene ved døgnmarkedet og eventuelle ringvirkninger utover dette markedet. Avgrensningen av hvilke feilordre som er egnet til å vilde må forstås i lys av hensikten med regelverket og energilovens formål om å sikre en samfunnsmessig rasjonell omsetning av kraft. For å sikre et effektivt kraftmarked er det naturlig å tolke bestemmelsen slik at markedsmanipulasjon omfatter villedende eller uriktige signaler som kan ha en skadevirkning på krafthandel. Enhver bagatellmessig feilordre bør dermed ikke omfattes. Regelverket skal sikre at aktørene har tillit til prisdannelsen i markedet, og forbudet må rette seg inn mot de feilordrene som har et potensiale til å påvirke markedsklareringen og prisdannelsen.

Etter vår oppfatning er det ikke mulig å kvantifisere en nedre terskel for om en feilhandel er egnet til å gi et uriktig eller villedende signal om et engrosenergiprodukt. Mindre avvik mellom anmelding og tilsiktet tilbud/etterspørsel, kan etter omstendighetene utgjøre markedsmanipulasjon. Dette gjelder spesielt dersom det er en anstrengt kraftsituasjon. Også forhold i budkurvene eller endringer i hvilke blokkbud som får tilslag kan gjøre at relativt små feilhandlede volum kan gi et uriktig eller villedende signal, ettersom at prisen skulle ha vært en annen enn hva den faktisk ble.

Ordlyden krever ikke at signalet faktisk har hatt en konkret og kvantifiserbar virkning på energihandel. Signalet må imidlertid være *egnet* til å ha en slik virkning. Ved vurderingen av om et signal er «egnet til» å gi uriktige eller villedende signaler vil det være relevant å se hen til de konkrete forholdene i markedet på tidspunktet hvor feilhandelen fant sted, og egenskapene ved den konkrete feilhandelen.

De konkrete forholdene i markedet kan blant annet være informasjon om driftsstanser, værforhold, nettkapasitet, likviditeten i markedet, og priser i det relevante budområdet og i omkringliggende budområder. Denne vurderingen må ta utgangspunkt i kunnskapen en markedsaktør har på tidspunktet for budgivning.

Egenskapene ved den konkrete feilhandelen kan blant annet være aktørens posisjon i markedet, volumet av den konkrete feilhandelen, budprisen, tidspunktet for feilhandelen, og om det foreligger gjentakende feilhandler.

5 RMEs vurdering

RME bemerker innledningsvis at det er korrekt som Vattenfall legger til grunn at saken her kun gjelder feilhandelen den 13. november 2022. Basert på våre analyser av de øvrige hendelsene nevnt i forespørselen RME sendte til Vattenfall den 29. juni 2023, har vi valgt å ikke gå videre med undersøkelsene av disse. Dette utelukker imidlertid ikke at de øvrige hendelsene kan vurderes på nytt dersom det fremkommer ny informasjon.

Det er RMEs vurdering at Vattenfalls feilhandel den 13. november 2022 har gitt eller vært egnet til å gi villedende eller uriktige signaler om tilbud, etterspørsel eller pris på et engrosenergiprodukt. RME mener derfor at Vattenfall har brutt forbudet mot markedsmanipulasjon i NEM § 5-4.

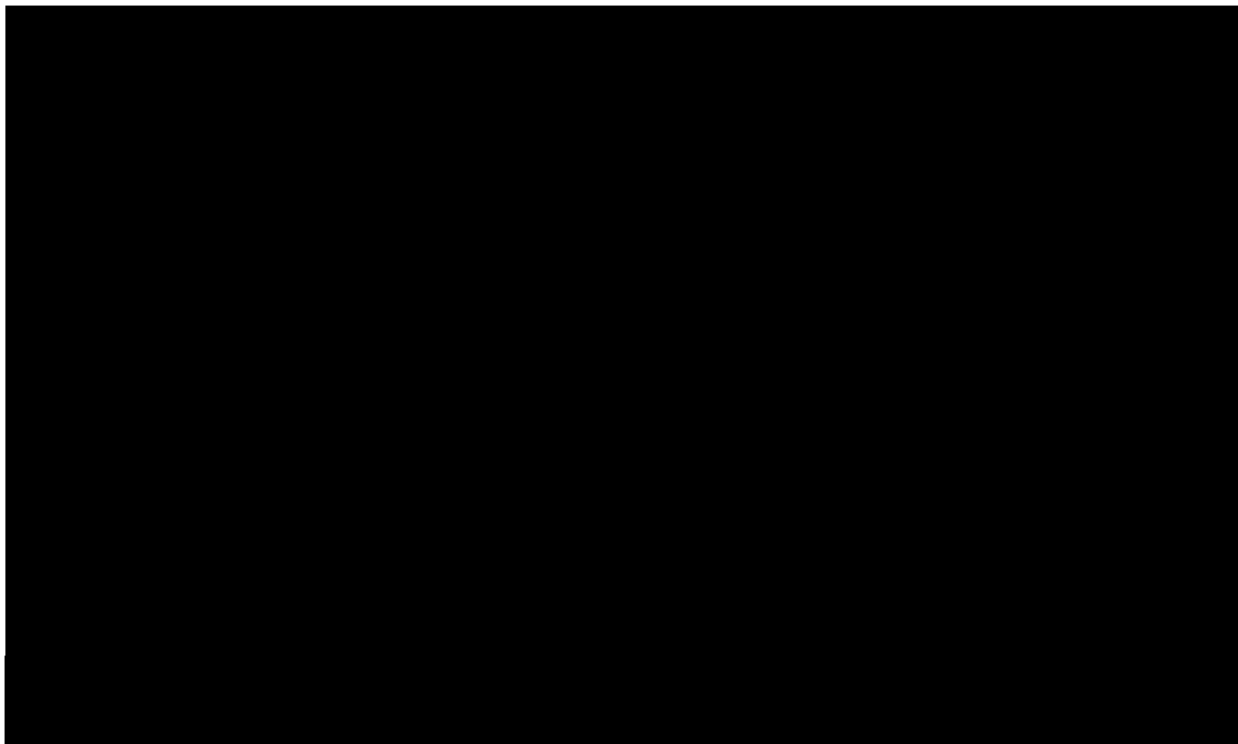
I det videre vil vi redegjøre nærmere for de vurderinger som er gjort. Før vi går inn på vurderingen av forbudet mot markedsmanipulasjon i NEM § 5-4, vil vi redegjøre for prisvirkningen av feilhandelen i punkt 5.1 og Vattenfalls etterfølgende håndtering av feilhandelen i punkt 5.2.

5.1 Virkning av feilhandelen

RME mottar buddata fra norske budområder og bruker dataene til å lage en modell av hvordan markedsbildet var på tidspunktet feilordren ble gitt. I modellen kan vi deretter både fjerne og legge til bud i budkurvene, samt korrigere feilordren slik at den reflekterer foretakets faktiske kjøps- og/eller salgsinteresse i henhold til hva aktøren har svart oss i sin redegjørelse. RME kan på den måten måle effekten feilordren har hatt på kraftmarkedet. En slik analyse brukes i vurderingen av om den konkrete feilhandelen «*gir*» eller «*er egnet til å gi*» et uriktig eller villedende signal om tilbud, etterspørsel eller pris.

5.1.1 Analyse av hendelsen – volum solgt

Feilhandelen innebar at Vattenfall la inn for høye salgsvolum i døgnmarkedsauksjonen for budområdet NO2. Ved en glipp inkluderte selskapet [REDACTED] i døgnmarkedsauksjonen, uten å trekke fra volumet som allerede var solgt i NSL-auksjonen. Det feilhandlede volumet utgjorde omtrent 4 % av det totale salgsvolumet i NO2 for hele dagen. Figur 4 nedenfor viser det totale volumet Vattenfall solgte i henholdsvis NSL- og døgnmarkedsauksjonen for levering den 14. november 2022.

Grafen til venstre viser det tenkte tilslagsvolumet, altså det volumet Vattenfall ønsket å selge dersom feilhandelen ikke hadde skjedd, og selskapet hadde trukket fra det som ble solgt i NSL-auksjonen før budgivningen i døgnmarkedsauksjonen for NO2.

Grafen til høyre viser det faktiske volumet Vattenfall fikk tilslag på i begge auksjoner for levering den 14. november 2022, inkludert det feilhandlede volumet. Den røde striplete linjen representerer selskapets maksimale produksjonskapasitet [redacted], forutsatt optimale vindforhold og full produksjon.

Når tilslagene overstiger den røde linjen, betyr det at Vattenfall har budt inn og fått tilslag på et volum som overstiger den maksimale produksjonen de kunne ha oppnådd under optimale vindforhold. Dette skal i utgangspunktet ikke være mulig, siden linjen markerer grensen for maksimal produksjon. Hvis tilslagene likevel overstiger denne linjen, må Vattenfall kjøpe inn det overskytende volumet fra andre markedsaktører for å kunne oppfylle sine salgsforpliktelser.

Time 7 skiller seg ut fordi Vattenfall priset sin vindkraft høyere enn spotprisen i NSL-auksjonen den timen. Vattenfall fikk dermed ikke tilslag på sitt salgsbud for time 7. Det betyr at da selskapet anmeldte tilsvarende volum i døgnmarkedsauksjonen for NO2, reflekterte dette selskapets reelle salgssønske. Vattenfall har altså feilhandlet i samtlige timer i døgnet, bortsett fra time 7.

5.1.2 *Oversikt over budområder som dannet felles prisområde med NO2*

Budområdene er definert av de dominerende flaskehalsene i nettet. For hvert budområde fastsettes det en egen kraftpris. Når det er tilstrekkelig overføringskapasitet mellom budområdene, vil flyten fra et område til et annet utjevne prisen mellom budområdene og

skape priskobling/felles prisområde. Hvis overføringskapasiteten derimot er begrenset og det er flaskehalser i kraftnettet, vil de ulike budområdene med flaskehalser seg imellom ha ulike priser.

Som vist under i Figur 5 var budområdet NO2 i priskobling med NO1 og NO5 i tolv timer den 14. november 2022. NO3 var også priskoblet med disse budområdene i ti av døgnet timer. I time 23 var NO2 priskoblet med NO1, NO3, NO5 og med hele Sverige. I time 24 var alle budområdene i Norge og Sverige priskoblet.

Priskobling med budområde NO2		
Time	Spotpris	Priskobling
00 - 01	26,52	NO1 + NO2 + NO3 + NO5
01 - 02	25,60	NO1 + NO2 + NO3 + NO5
02 - 03	25,08	NO1 + NO2 + NO3 + NO5
03 - 04	25,06	NO1 + NO2 + NO3 + NO5
04 - 05	25,19	NO1 + NO2 + NO3 + NO5
05 - 06	25,06	NO1 + NO2 + NO3 + NO5
06 - 07	37,41	NO1 + NO2 + NO5
07 - 08	74,65	NO1 + NO2 + NO5
08 - 09	77,42	NO1 + NO2 + NO5
09 - 10	78,17	NO1 + NO2 + NO5
10 - 11	77,72	NO1 + NO2 + NO5
11 - 12	76,96	NO1 + NO2 + NO5
12 - 13	78,27	NO1 + NO2 + NO5
13 - 14	76,84	NO1 + NO2 + NO3 + NO5
14 - 15	77,15	NO1 + NO2 + NO3 + NO5
15 - 16	75,23	NO1 + NO2 + NO3 + NO5
16 - 17	76,84	NO1 + NO2 + NO3 + NO5
17 - 18	76,05	NO1 + NO2 + NO5
18 - 19	59,61	NO1 + NO2 + NO5
19 - 20	41,45	NO1 + NO2 + NO5
20 - 21	42,13	NO1 + NO2 + NO5
21 - 22	40,03	NO1 + NO2 + NO5
22 - 23	21,38	NO1 + NO2 + NO3 + NO5 + Hele Sverige
23 - 24	17,30	NO1 + NO2 + NO3 + NO4 + NO5 + Hele Sverige

Figur 5: Tabellen viser hvilke timer NO2 var i priskobling med andre budområder. Priskoblingen med andre norske budområder er merket med grønt. De to nederste radene viser når NO2 også var i priskobling med Sverige.

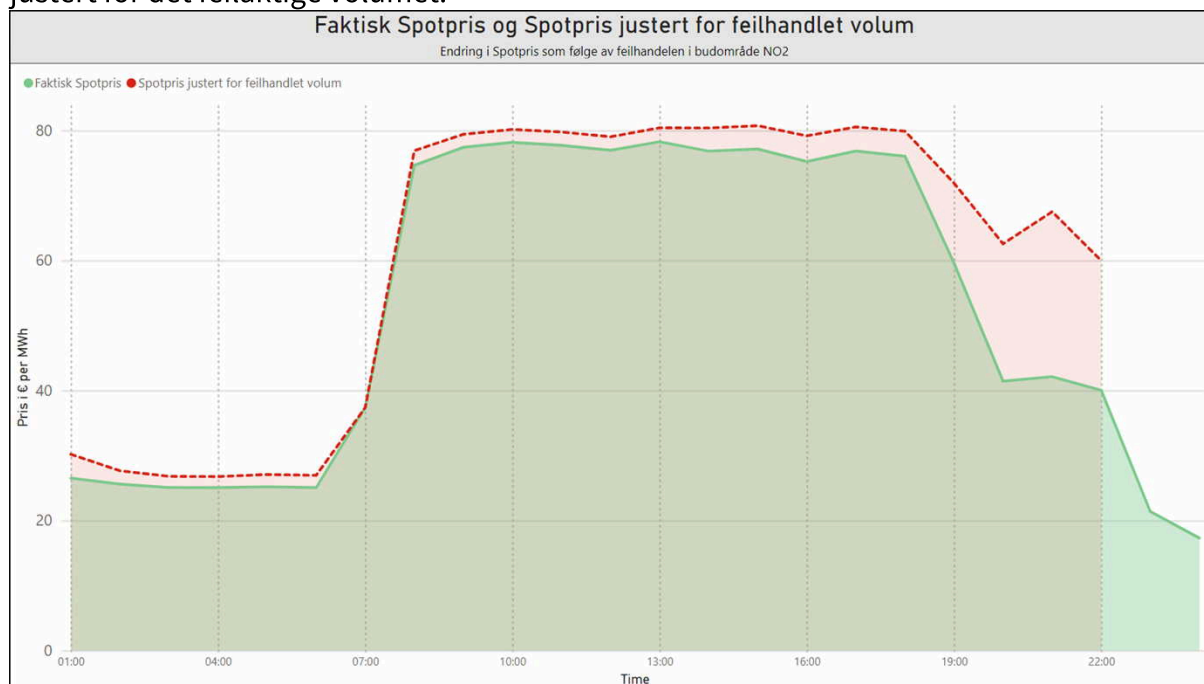
Det er normalt en sammenheng mellom hvordan et feilhandlet volum kan påvirke kraftprisen og hvor mange budområder som er priskoblet og danner felles prisområde. Desto flere budområder som danner et felles prisområde, desto større volum må til for at kraftprisen skal kunne påvirkes merkbart.

5.1.3 Faktisk spotpris og spotpris justert for feilhandlet volum

I følge RMEs analyser har feilhandelen påvirket prisen på engrosenergi produkter i døgnmarkedsauksjonen for NO2 i alle timer i døgnet, bortsett fra time 7, 23 og 24. Alle budområder som var priskoblet med NO2 den 14. november 2022 ble også påvirket. Figur

6 viser den faktiske spotprisen sammenlignet med den justerte prisen. Det vil si spotprisen justert for det feilaktige volumet.

Figur 6: Den faktiske spotprisen (grønn linje) og spotprisen justert for feilhandlet volum (rød linje) for budområde NO2 og de andre budområdene som er priskoblet med NO2 på grunn av feilhandelen, time for time, for døgnet den 14. november 2022.

Grafen viser spotprisen per MWh i euro time for time den 14. november 2022. Den grønne linjen representerer den faktiske spotprisen, mens den røde stiplede linjen viser hva spotprisen skulle ha vært dersom feilhandelen ikke hadde funnet sted. De timene hvor gapet mellom linjene er størst, viser den største prisforskjellen. I time 19 til og med time 22 er forskjellene betydelige, og vår estimerte prispåvirkning størst. De to siste timene av døgnet var NO2 i priskobling med hele Sverige. Disse to timene er ekskludert fra analysen ettersom prispåvirkningen ikke kan sies å være signifikant.

Våre analyser viser at feilhandelen i NO2 i varierende grad førte til en lavere spotpris enn hva den ville ha vært uten feilhandelen. Feilhandelen har gitt uriktige prissignaler i timene 1 til 6, med en prispåvirkning mellom 6,8 og 13,8 prosent. Videre viser analysene at prispåvirkningen i timene 8 til 13 var rundt 2 til 3 prosent, mens den i timene 14 til 18 lå på mellom 4,5 og 5,5 prosent. Den største prispåvirkningen ble observert i timene 19 til 22, med en reduksjon på mellom 20 og 60 prosent.

5.2 Etterfølgende håndtering

5.2.1 Publikasjon av markeds melding

Informasjon om feilhandel anses som innsideinformasjon dersom kriteriene i NEM § 5-1 fjerde definisjon er oppfylt. I henhold til NEM § 5-3 skal innsideinformasjon publiseres «effektivt og uten ugrunnet opphold» på en «allment kjent plattform». Dersom en markeds melding ikke publiseres, kan det utgjøre brudd på NEM § 5-2 om innsidehandel, hvis aktøren handler i et etterfølgende marked.

Vattenfall publiserte en markedsmelding om hendelsen på UMM-plattformen til Nord Pool den 13. november 2022 klokken 16.09, noe som tilfredsstiller kravene til publisering på en allmenn kjent plattform, jf. NEM § 5-3 sjette ledd.

I følge RMEs beregninger ble markedsmeldingen publisert 3 timer og 34 minutter etter at resultatene fra døgnmarkedsauksjonen i NO2 ble klart. Det reiser spørsmålet om markedsmeldingen ble publisert «effektivt og uten ugrunnet opphold».

Begrepet «uten ugrunnet opphold» er en rettslig standard uten et fast definert innhold. Ordlyden «uten ugrunnet opphold» betyr språklig sett at aktøren skal publisere innsideinformasjon så raskt det lar seg gjøre. Ifølge Vattenfalls forklaring ble markedsmeldingen publisert umiddelbart etter at feilen ble oppdaget. Sett hen til at Vattenfall publiserte markedsmeldingen så snart de ble klar over feilen, har vi under tvil kommet til at markedsmeldingen ble publisert rettidig. RME ser derfor ikke behov for ytterligere undersøkelser om dette forholdet. Samtidig påpeker RME at det må forventes at profesjonelle aktører blir oppmerksomme på eventuelle egne feilhandler når resultatene fra døgnmarkedsauksjonen i NO2 publiseres.

Vattenfall leverte ingen handelsordre i intradagmarkedet før markedsmeldingen ble publisert. Det er dermed ikke holdepunkter for at selskapet har brutt forbudet mot innsidehandel i NEM § 5-2.

5.2.2 Etterfølgende handel i intradagmarkedet

Etter at markedsmeldingen ble publisert handlet Vattenfall i intradagmarkedet for å korrigere ubalansen i selskapets posisjon som følge av feilhandelen. I figur 7 viser de røde søylene volumet som var ubalansert etter salget i døgnmarkedet, mens de grønne søylene viser hvor mye selskapet kjøpte i intradagmarkedet for å forsøke å korrigere denne ubalansen. Selv om kjøpene i intradagmarkedet ikke fullstendig utlignet ubalansen fra døgnmarkedet, bidro de til å justere Vattenfalls ubalanser. Figuren illustrerer hvor stor ubalanse selskapet fortsatt hadde etter disse korrigeringene. De gjenværende ubalansene måtte håndteres som en kostnad gjennom balansemarkedet hos Statnett.

RME har beregnet at Vattenfall led et [REDACTED] som følge av feilhandelen. Selskapets tap skyldes utgiftene de pådro seg i intradag- og balansemarkedene ved å forsøke å gjenopprette balanse.

5.3 Vattenfalls feilordre innebærer brudd på forbudet mot markedsmanipulasjon

Spotprisen (prisen som blir satt i døgnet markedet) gir flere viktige signaler til kraftsystemet. Spotprisen gir informasjon om hvor god tilgang det er på strøm i de enkelte områdene. Siden tilbydere og kjøpere innenfor samme budområde forholder seg til den samme prisen, kan en feilordre direkte påvirke alle aktører i det berørte budområdet. Også omkringliggende budområder kan bli påvirket, spesielt dersom feilordren endrer prisområdesammensetningen. I tillegg kan markedsklareringen ha ringvirkninger på andre markeder. Informasjonen fra døgnet markedet gir i tillegg viktige signaler til systemansvarlig, som er nødvendig for å balansere og å drifte kraftsystemet.

Korrekt budgivning er derfor avgjørende for å opprettholde tilliten til prisdannelsen og sikre et effektivt og transparent kraftmarked. Det er også viktig for en sikker drift av kraftsystemet.

Feilordren til Vattenfall gjelder kontrakter for energiprodukter med fysisk levering som omsettes på organiserte markedsplasser. Saken dreier seg med andre ord om «*inngivelse av handelsordre for et engrosenergiprodukt*», jf. NEM § 5-1 syvende definisjon bokstav a), jf. NEM § 5-1 første ledd.

Videre er det klart at det ikke er avgjørende at feilhandlingene var utilsiktet. Definisjonen av markedsmanipulasjon er objektiv, og rammer også utilsiktede handlinger. Vi viser til punkt 4.2.1 over for en nærmere redegjørelse om dette.

Feilordren fant sted ved budgivning i døgnmarkedsauksjonen for NO₂. Selv om den enkelte handelsordren ikke var synlig for andre aktører som deltok i auksjonen, er det RMEs vurdering at handelsordren ga et «*signal*» til markedet om tilbud og etterspørsel i markedet til en gitt pris.

Det avgjørende for om feilhandelen innebærer brudd på forbudet mot markedsmanipulasjon er dermed om de aktuelle handelsordrene har *gitt eller vært «egnet til å gi uriktige eller villedende signal om tilbud, etterspørsel eller pris på et engrosenergiprodukt»*. Dette innebærer at feilhandelen må ha hatt en viss betydning eller interesse for markedet. Det er også relevant å vurdere om denne type feilhandler kan sies å ha en skadevirkning på krafthandel.

For å vurdere om Vattenfall har brutt forbudet mot markedsmanipulasjon, er det avgjørende å se på effekten av handelen. Selskapet har informert markedet og bekreftet overfor RME at feilhandelen skjedde ved budgivning i døgnmarkedsauksjonen for NO₂.

Det fremgår av ACER-veilederen punkt 6.2.1 at størrelsen på feilordren er relevant. Vattenfall feilhandlet i alle døgnets timer, med unntak av time 7, den 13. november 2022. Det feilhandlede volumet utgjorde totalt 6156 MWh, og var på mellom 233 MWh og 289 MWh per time. Det feilhandlede volumet var størst i døgnets 12 siste timer. Et feilhandlet volum på mellom 233 og 289 MWh vil normalt anses som et betydelig volum, uavhengig av markedsforholdene¹³. I tillegg omfatter feilhandelen alle timer, med unntak av én.

Tatt i betraktning det volumet som ble feilhandlet hver enkelttime og i døgnet totalt, er det RMEs vurdering at feilhandelen i døgnmarkedsauksjonen for NO₂ var *egnet* til å gi markedsaktørene uriktige signaler om både tilbud og pris på energiengrosprodukter i alle timer i den aktuelle dagen, med unntak av time 7. Markedsaktørene fikk signaler om at det var tilbudt flere kraftressurser i døgnmarkedsauksjonen enn det Vattenfall reelt sett hadde ment å tilby.

Våre beregninger viser i tillegg at denne feilhandelen faktisk *gav* uriktige signaler om pris til øvrige markedsaktører i alle timer, med unntak av time 7, 23 og 24.

Våre analyser viser at prisdannelsen i NO₂, samt i budområder som var priskoblet med NO₂, ble påvirket av feilhandelen den 14. november 2022. RMEs beregninger indikerer at prisnivået avviker fra det som ville vært resultatet dersom Vattenfall hadde lagt inn korrekt ordre. I flere av timene er dette avviket betydelig.

¹³ Bransjeaktørene er enige om at informasjon vedrørende 100 MW er tilstrekkelig til å påvirke deres antagelser om pris, ref. rapporten «Threshold for Publishing Inside Information», som nevnt i delkapittel 4.4

Feilhandelen førte videre til betydelige ubalanser hos systemansvarlig, noe som er svært uheldig for kraftsystemet, da det alltid må være i momentan balanse. Figur 7 viser volumene som ble kjøpt i intradagmarkedet (i grønt). Differansen mellom den røde søylen og de kjøpte volumene representerer de gjenværende volumene som ikke ble kjøpt i intradagmarkedet, og dermed utgjorde ubalansen Vattenfall hadde. [REDACTED]

[REDACTED] Vattenfall klarte ikke å rette opp denne ubalansen i intradagmarkedet, noe som førte til at systemansvarlig måtte korrigere ubalansene.

Den store ubalansen Vattenfall tok med seg inn i intradagmarkedet, viser også tydelig at feilhandler av denne størrelsen er uheldig for en sikker drift av kraftsystemet. Vattenfall klarte kun å rette opp en liten del av ubalansene gjennom handel i intradagmarkedet. Dette resulterte i at Statnett som systemansvarlig fikk en større ubalanse som måtte håndteres i driften. RME anser det derfor som viktig at feilhandler av denne størrelsen blir håndhevet, både for å sikre tillitt til prisdannelsen og for å sikre en trygg og effektiv drift av kraftsystemet.

RMEs konklusjon er derfor at det er klar sannsynlighetsovervekt for at Vattenfalls feilhandel i døgnmærkedesauksjonen for NO₂ den 13. november 2022 har gitt og vært egnet til å gi uriktige signaler om både tilbud og pris. Vattenfall har dermed brutt forbudet mot markedsmanipulasjon i NEM § 5-4, jf. § 5-1 syvende definisjon bokstav a).

6 Vurdering av reaksjon

RME har vurdert om Vattenfall skal ilegges overtredelsesgebyr for overtredelsen av NEM § 5-4. Basert på de konkrete forholdene i saken, finner RME at det ikke ilegges overtredelsesgebyr.

Avgjørelsen av om overtredelsesgebyr skal ilegges eller ikke, skal skje etter en samlet vurdering. Forvaltningsloven § 46 annet ledd angir en rekke hensyn som kan tillegges vekt. Det kan tas hensyn til følgende momenter når vi skal avgjøre om det skal ilegges overtredelsesgebyr:

- sanksjonens preventive virkning
- overtredelsens grovhet, og om noen som handler på vegne av foretaket har utvist skyld
- om foretaket ved retningslinjer, instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak kunne ha forebygget overtredelsen
- om overtredelsen er begått for å fremme foretakets interesser
- om foretaket har hatt eller kunne oppnådd noen fordel ved overtredelsen
- om det foreligger gjentakelse
- foretakets økonomiske evne

- om andre reaksjoner som følge av lovbruddet blir ilagt foretaket eller noen som har handlet på vegne av det, blant annet om noen enkeltperson blir ilagt administrativ sanksjon eller straff

Et forhold som kan tale for overtredelsesgebyr er Vattenfalls mangel på rutiner som kunne ha forebygget feilhandelen. Det gikk kun ett minutt fra volumet solgt i NSL-auksjonen ble kopiert inn i Vattenfalls interne systemer og budet ble sendt til døgnmarkedet for NO2. Selskapet kunne ha avdekket og korrigert feilen før innsendingen ved å forbedre interne rutiner, som for eksempel innføring av sidemannskontroll. Etter at budet var sendt inn, var det fortsatt 43 minutter til børsen stengte. Vattenfall hadde god tid til å føre etterkontroll av innsendte bud.

I sin redegjørelse har Vattenfall forklart at selskapet har gitt operative instruksjoner om å alltid dobbeltsjekke de registrerte volumene for å redusere risikoen for manuelle feil.

Vattenfall har publisert en markeds melding om forholdet effektivt og uten ugrunnet opphold, i tråd med kravene i NEM § 5-3. RME legger vekt på at Vattenfall i etterkant av hendelsen varslet markedet og unnlot å handle i etterfølgende markeder frem til markeds melding var sendt. På den måten unnlot Vattenfall å bryte forbudet mot innsidehandel. Som nevnt over i 5.2.1 er meldingen publisert noe sent, men etter RMEs vurdering har den sene publiseringen ikke hatt vesentlig betydning for markedet. Vattenfall har ikke oppnådd noen fordel ved feilhandelen, men har derimot fått noen kostnader. RME kan heller ikke se at overtredelsen i saken er begått med overlegg, eller for å fremme foretakets interesse. RME mener dette er momenter som taler mot illeggelse av overtredelsesgebyr.

Saken er videre begrenset til å gjelde én feilhandel. RME har heller ikke fattet vedtak om overtredelse av NEM § 5-4 overfor Vattenfall tidligere. Dette er også forhold som taler mot illeggelse av overtredelsesgebyr.

RME ønsker imidlertid å understreke at enhver markedsaktør har plikt til å etablere og vedlikeholde gode rutiner for å minimere sannsynligheten for feilordre og andre brudd på markedsatferdsreglene. Dersom RME senere avdekker nye feilhandler eller andre brudd på markedsatferdsreglene i NEM kapittel 5, vil dette kunne trekke i retning av en strengere reaksjon.

7 Dere har rett til å klage

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Energiklagenemnda innen 3 uker fra vedtaket ble mottatt. Klagen skal sendes til rme@nve.no.

Se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Vetle Christian Nødtvedt
Førstekonsulent

Godkjent av Tiril Henriksen Norvoll
Seksjonssjef

Tore Langset
Direktør

Godkjent i henhold til RME sine interne rutiner.

Mottakerliste:

VATTENFALL AB FILIAL NORGE

Kopimottakerliste:

markets.compliance@vattenfall.com

Hanna Bjørhus Askhaven / Arntzen de Besche

ARNTZEN DE BESCHE ADVOKATFIRMA AS

VATTENFALL AB FILIAL NORGE - RONNY BRUNSTAD